

Zpráva ze zasedání odborné poroty

konané ve dnech 16. - 18. března 2023 (první kolo) a 23. - 25. března 2023 (druhé kolo) – hodnocení 51. ročníku MDVV Lidice 2023

Členové poroty 51. MDVV Lidice 2023

PŘEDSEDKYNĚ POROTY

Ivana Junková ředitelka ZUŠ Řevnice (1. a 2. kolo)

ČLENOVÉ POROTY ČR

Jana Anděličová pedagog ZUŠ M. Podvalové a ZUŠ Štítného, Praha (1. kolo)

Eva Bartošová pedagog ZUŠ Nové Město pod Smrkem (1. kolo)

Milena Burgrová grafik, Kladno (1.kolo)

Čeněk Hlavatý ředitel ZUŠ Mšeno (1. a 2. kolo)

Martin Homola výtvarný fotograf, Buštěhrad (1. a 2. kolo)

Vladimír Hrebeňák pedagog ZUŠ Karlovy Vary (1. kolo)

Kateřina Krutská Vrbová pedagog ZUŠ Řevnice, filmová střihačka (2. kolo)

Helena Lisá pedagog ZUŠ M. Stibora, Olomouc (1. kolo)

Adam Panáček malíř, grafik, výtvarný lektor, Praha (1. kolo)

Romana Pavlíčková ředitelka ZUŠ Moskevská, Most (1. a 2. kolo)

Jaroslava Spěváčková pedagog ZUŠ Terezie Brzkové, Plzeň (2. kolo)

Martina Sumcová pedagog ZŠ Na Dlouhém lánu, Praha (1. kolo)

Romana Štajerová pedagog ZUŠ Terezie Brzkové, Plzeň (1. a 2. kolo)

Josef Zedník výtvarník, Olešná (1. a 2. kolo)

Alena Zupková pedagog ZUŠ V. Vančury, Háj ve Slezsku (1. a 2. kolo)

ZAHRANIČNÍ ČLENOVÉ POROTY

Renata Mečkovskienė pedagog Umělecké školy Trakai, restaurátor Historického muzea Trakai, Litva (2. kolo)

Ilze Rimicane koordinátor kulturních akcí v Metodickém centru zájmového vzdělávání, Riga, Lotyšsko (2. kolo)

Debrah C. Sickler-Voigt profesor výtvarné výchovy, Tennessee, USA (2. kolo)

Ivan Stoyanov výtvarník, Nova Zagora, Bulharsko (2. kolo)

Pro 51. ročník Mezinárodní dětské výtvarné výstavy Lidice 2023 bylo zvoleno téma TANEC. Děti a mladí lidé s chutí využili nabízené příležitosti a roztančili letos celou Lidickou galerii. Vždyť pohyb a tanec jdou ruku v ruce a jsou vlastní nám všem od dětství. Tolik zajímavých prací soutěžící zaslali! A že se tančilo opravdu všude, všechno a naplno! Tančila se klasika, standardní tance, valčík, waltz, tance latinsko-americké, rumba, samba, charleston, salsa. Představil se balet a cirkusové tanečnice, krasobruslařky i akvabely. K vidění byl tanec scénický, výrazový i disko. Prostory lidické galerie zaplnili tanečnice a tanečníci všech věkových kategorií. Nabídli porotě svou nepřebernou škálu tanečních kostýmů a úborů. Stranou nezůstaly ani tance historické, krojované tance lidové, národní, fascinující diváky svou výšivkou, krajkou, dekorem i barevností, či veselé tance masopustní. Došlo i na tance domorodé, rituální a bojové, k vidění byla i maorská haka, tance samurajské či tajemné tance obřadní. Nechyběl ani street dance, break dance nebo hip hop. Představili se tanečníci unavení, zadýchání, veselí, šťastní i neúspěchem zklamaní. Porota viděla ohromné taneční parkety, malá taneční podia i již opuštěné taneční šatny, odložené kostýmy či taneční a baletní obuv i množství materiálů na taneční kostýmy jako satén, brokát nebo hedvábí. Připomenuty byly i závoje, vějíře či potřebná líčidla. V Lidicích tančilo i světlo a stín, příroda i architektura, klaviatury a klapky hudebních nástrojů. Kolik energie, nadšení i radosti z tance a pohybu porota viděla. Kolik nápadů i trpělivosti, kolik citu a práce. Mezinárodní porota nevycházela z údivu. Přijměte proto, prosím, i Vy naše společné pozvání do galerie a k tanci. “Smíme prosit”?

Celkové zhodnocení a ocenění příspěvků :

Ukázalo se, podobně jako v loňském ročníku, že se dobře zvolené téma, srozumitelné a blízké dětem (i pedagogům), příznivě projeví v množství i různorodosti zaslanych výtvarných prací. Poněkud méně prací, ve srovnání s minulým ročníkem, bylo přihlášeno v kategorii prostorových prací, což nemusí nutně souviset s tématem, ale spíše náročností materiálového zpracování a jeho transportem do Lidické galerie .

Počet zaslanych příspěvků celkem: **16 416**

Počet zúčastněných / oceněných zemí: **83 / 72**

Počet zúčastněných / oceněných organizací: **1502 / 407**

Nově zaregistrované školy: **282**

Z došlého počtu **16 416** výtvarných děl z **83** zemí udělila porota **1 354** ocenění včetně **185** medailí (**124** individuálních, **2** za kolektivní práci dětí a **59** školám za kolekce prací) pro **1 305** exponátů.

Zahraníčí:

Téma tance krásně rezonovalo v kolekcích všech zahraničních účastníků. Porota se nechala okouzlit soubory z tradičně dobrých škol a institucí jako jsou například *Simply Art, Hongkong* z **Číny** s výjimečnou kolekcí kreseb, *Oš Sveti Jurij, Rogašovci* a *Oš Janka Ribiča Cezanjevc, Ljutomer* se souborem tisků, vkusně kombinovaných s barvou ze **Slovinska**, *Szent Imre Katolikus Általános Iskola, Kesckemét* a *Debreceni Kazinczy F. Általános Iskola és AMI, Debrecen* s velmi hezkou kolekcí barevného linorytu z **Maďarska**. Skvělé velkoformátové realistické kresby tužkou přišly z **Litvy** ze *Panevėžys Art School* a citlivá kolekce drobné grafiky ze *MKC Nepker* ze **Srbska**. Porotu rovněž zaujala kolekce zatíraných kreseb z *Visual Art Center, Kryvyi Rih* z **Ukrajiny** a soubor prací z *KGKP Children's Art School Zhuldyz, Ust-Kamenogorsk* z **Kazachstánu**. Překvapující kolekce prací, včetně velmi dobrých fotografií zaslala *Academia Nacional de Bellas Artes San Alejandro, Havana* z **Kuby**.

Naprosto výjimečně se objevovaly práce nerespektující zadané téma nebo pravidla soutěže .

Svou výtvarností nakonec porotu nejvíce oslovila kolekce ze **Debreceni Kazinczy F. Általános Iskola és AMI z Maďarska** a rozhodla se, i vzhledem k její dlouhodobé úspěšnosti, udělit jí **Cenu poroty pro zahraniční školu.**

Slovensko:

Tak jako v minulém ročníku zaujaly porotu mezi slovenskými školami především práce ze základních uměleckých škol, zejména ze *ZUŠ Ladislava Mednyánszkeho, Spišská Belá* (krásná kolekce barevných linorytů a velkoformátové kresby), ze *ZUŠ I. W. Kráľa, Považská Bystrica* (výjimečná kolekce fotografií), ze *Súkromná ZUŠ Róberta Tatára, Banská Bystrica* (silný soubor fotografií), ze *ZUŠ Holíč* (nádherná kolekce barevného linorytu) a ze *ZUŠ Antona Cígera, Kežmarok* (veselý soubor kombinovaných technik s folklorními motivy). Slovenské základní umělecké školy skvěle doplnila kolekce ze *art SLNEČNICE, o. z., Bratislava* .

České školy:

Mateřské školy představily opět zajímavé práce nejmenších dětí, které okouzlují svou bezprostředností a fantazií. Naprosto neobvyklou, bohatou kolekci prací na mateřskou školu zaslala *MŠ Kampanova, Hradec Králové*. Mezi základními školami zaujaly porotu *ZŠ a MŠ Na Dlouhém lánu, Praha 6* (soubor kyanotypie), *ZŠ Sedmikráska, o. p. s., Rožnov pod Radhoštěm* (kolekce fotografií), *ZŠ T. G. Masaryka, Opava* (mimořádná kolekce grafiky a kombinované techniky), *ZŠ Malecí, Nové Město nad Metují* (krásný soubor fotografií), *ZŠ Nové Město pod Smrkem* (hezká kolekce hudebních skladatelů) .

Krásný soubor fotografií, neobvyklý na zájmový kroužek, přišel ze *DDM Na Výstavišti, Mladá Boleslav*.

Mezi speciálními školami zaujaly zejména práce zaslané z *MŠ spec., ZŠ spec. a Praktická škola, Brno*.

Práce z **MŠ Kampanova, Hradec Králové** se porotějevila v celkovém kontextu natolik výjimečná, že se rozhodla udělit jí **Cenu poroty pro českou školu**.

České základní umělecké školy:

Porota byla potěšena, že se letošního opět zúčastnila celá řada základních uměleckých škol. Bylo radostné sledovat bohatost a rozmanitost technik, nápadů i pedagogického vedení. Mezi ty jednoznačně nejlepší patří kolekce ze *ZUŠ Háj ve Slezku* (soubor jemné, citlivé grafiky), *ZUŠ Jilemnice* (kolekce baletek v linorytu), *ZUŠ Hradec nad Moravicí* (soubor kombinované techniky), *ZUŠ Bystré* (krásná kolekce fotografií), *ZUŠ Nymburk* (výjimečné, snové fotografie), *ZUŠ Terezie Brzkové, Plzeň* a *ZUŠ Moskevská, Most* (bohaté, rozmanité kolekce), *ZUŠ Mnichovo Hradiště* (soubor fotografií), *ZUŠ Mšeno* (opět bohatá, nápaditá kolekce prací), *ZUŠ Krnov* (mraky v barevném linorytu), *ZUŠ U Prosecké školy, Praha 9* (zajímavý soubor grafiky, suché jehly a bílých linorytů), *ZUŠ Strakonice* (půvabné fotografie), *ZUŠ Stříbro* (tanec světla - krásné fotografie), *ZUŠ Šternberk* (soubor grafiky) a *ZUŠ Ostrava – Poruba* (bohatá, nápaditá kolekce).

Prostorové práce:

Poněkud menší počet prostorových prací byl rozhodně kompenzován jejich kvalitou. Porota byla doslova okouzlena skleněnými plastikami ze *ZUŠ Mšeno*, rovněž překvapivé byly i jejich kovové objekty. Křehké drátěné objekty zaslaly hned dvě základní umělecké školy – *ZUŠ Olomouc* a *ZUŠ Háj ve Slezsku*. Jemná, citlivá kolekce keramických gejš a tanečnicků přišla ze *ZUŠ Terezie Brzkové, Plzeň* a neobvyklé tančící keramické klacky ze *ZUŠ Moskevská, Most*. Porotu potěšily i pobavily veselé masopustní postavičky ze *ZUŠ Postoloprty*.

Fotografie:

Letošní téma TANEC, nebylo pro autory fotografií tak jednoduché, jak jsme čekali a došlé práce bychom mohli rozdělit zhruba na dvě části. Ta první, která byla obsahově i zpracováním spíš slabší, šla pouze po povrchu, práce byly průměrné kvality, vítězila v nich popisnost a porotu příliš nezaujaly.

Pak tu ale byla druhá část autorů, kteří zapojili imaginaci, snahu o kreativitu, hledání nových pohledů a postupů a vznikla díla velice svěží, nápaditá a krásná, která porotu moc potěšila. Z nich bychom chtěli vyzdvihnout například tyto:

ZUŠ Nymburk a její snové variace tance s krásným zpracováním a barevnou abstrakcí. Moc pěkné fotografie, nápaditá a krásná práce s tématem. Velká pochvala a zasloužené medaile.

ZŠ *Sedmikráska, Rožnov pod Radhoštěm* – nesmírně pěkné barevné imaginace, doslova kresba světlem v kombinaci s aranžovanou portrétní a figurální fotografií s tancem světla. Vyspělý projev, cit a technické zpracování. Nesmírně zdařilá kolekce mladých autorů.

ZŠ *Malecí, Nové Město nad Metují* – barevné impresie s citem pro detail, podtržené čtvercovým formátem. Krásná kolekce fotografií.

ZUŠ *Strakonice* – zdařilý soubor černobílých fotografií sociálního dokumentu s kontrastem baletu v industriálním prostředí. Je patrné, že se autoři vydali netradiční cestou, ve které vynikla jemnost na pozadí syrovosti.

ZUŠ *Stříbro* – kolekce čistých a jemných černobílých fotografických zátiší s citem pro detail.

DDM Mladá Boleslav – další z řady vydařených fotografických kolekcí, velice vyspělých technicky, obsahově i kompozičně. Večerní dlouhá expozice architektury Tančícího domu, pohybová neostrost tance v podvečerní krajině se západem slunce, dynamika pohybu medúz, to vše a další bezvadné fotografie, které vytváří velice pěkný soubor technicky precizních fotografií, podtržených barvou a světlem.

SLOVENSKO / ZUŠ *Banská Bystrica* – moc pěkné fotografie tance, ve kterých je imaginace, pohyb, dynamika, estetika a zdařilé využití pohybové neostrosti, které ještě víc zvýrazňuje snovost.

ZUŠ *Povážská Bystrica* – novátorský přístup kombinace klasické černobílé fotografie s montáží a použitím filtrů, velice působivé a výtvarně vyzrálé, s citem pro detail a hledání dalších cest ve fotografii, včetně formátu a finálního zpracování.

KUBA / *Academia Nacional de Bellas Artes San Alejandro, Havana* – dvě figurální fotografie tance, podtržené exotikou a pohybem.

Překvapivě nás letos neoslovilo v minulosti úspěšné **Chorvatsko** a bohužel díky hrůzám války nám chyběly tradičně silné, technicky vyspělé a nápadité fotografie z **Ukrajiny**...!

(Martin Homola)

Film:

Kategorie filmu je do mezinárodní dětské výtvarné soutěže v Lidicích zařazena sedmým rokem a je již nedílnou součástí přehlídky. Z výtvarných technik, které MDVV Lidice vyhledává, patří film k těm nejsložitějším. Filmová tvorba není na školách standardně vyučována a při zpracování filmu je důležité technické vybavení. Tyto skutečnosti se promítají do výsledné formy krátkých filmů, které jsou do soutěže zasílány. Filmová sekce je součástí výtvarné soutěže, proto je důraz při hodnocení kladen na výtvarné zpracování, vizualitu a volbu výtvarné techniky filmu. Obsah snímku by měl souviset s tématem, a ve vyprávění tématu obsahovat emoce, drama atd. Součástí hodnocení je technické zpracování snímku tzv. filmová řeč a zvolený autorský přístup, dramaturgická stavba i udržení linie vyprávěného příběhu, střihová skladba, výběr zvukové skladby, kompozice obrazu, práce s kamerou atd. I ve zjednodušené dětské formě, musí film nést tyto uvedené prvky,

pro každou věkovou skupinu je to stejné, tj. že krátký film musí mít začátek, prostředek a konec.

Zaslané filmové práce měly v letošním 51. ročníku standardní průměrnou úroveň, jako v předchozích letech, jak po vizuální, tak obsahové stránce. Porota konstatovala, vzestupnou tendenci ve vztahu k námětové pestrosti a zajímavému výtvarnému pojetí.

Filmová tvorba je náročná na pedagogické vedení a již zmiňované technické zázemí. Výtvarná stránka musí být provázaná s filmovou řečí a audiem, včetně koordinace filmu v technické rovině, tyto zkušenosti řada učitelů nemá, proto porota vnímá, že některé ze snímků jsou na maximální možné úrovni.

Téma výstavy bylo pro děti uchopitelné. Pohyb a hudba propojená do jednoho žánru a příběhu, byla dětmi chápána radostně a více intuitivně.

Některé pohledy na tanec byly zaznamenány povrchně bez snahy o zachycení jeho významu, nebo poselství. Řada filmů byla pojata jako reportáž, záznam taneční choreografie. V řadě filmů nebyl ani pokus o krátký film, chyběla dramaturgická stavba díla, myšlenka i estetická zajímavost (práce byly výtvarně slabé), často šlo o rozpohybované obrázky, které postrádají nejen smysl, ale i prvky animace a filmové řeči, chyběly zde souvislosti mezi obrazovou skladbou a zvukovou stopou, tj. že v mnoha případech audio pouze ilustroval rozpohybovaný obraz a nijak s ním nesouviselo.

Porota postrádala autorský přístup, estetický a autorský přínos. Řada snímků nebyla dokončena.

Z celkového počtu 130 filmů byly výrazné čtyři krátké filmy, které byly po vizuální, obsahové i technické stránce zajímavé a splňovaly prvky originality a zároveň byly filmované autentickým pohledem dětí nikoli pedagogů. **Do druhého kola postoupilo 23 filmů. Porota udělila 5 medailí a 15 čestných uznání.**

ČESKÁ REPUBLIKA získala dvě medaile: *ZUŠ J. R. Míši, Orlová* (autor Adam Prošek) s filmem „Danceline“, porotu zaujala jednoduchá minimalistická digitální animace, vizuálně zajímavá, tančící linie v podobě figur. Další medaile putovala do *ZUŠ Řevnice* za snímek Františka Buchteleho „Dance“, tady autor udržel filmovou řeč, příběh a použil kombinovanou filmovou techniku.

Čestná uznání získali:

Ema Habrovcová, Moravany, film „Like a Bird“ - individuálně zaslaný film, jemný poetický příběh zpracovaný ploškovou animací.

ZUŠ Dolní Újezd, kolektiv žáků, film „Tanec barev“

ZŠ Jiříkov, autor Adam Čermák, film „Silvestrovský tanec skla“

ZUŠ Sokolovská, Plzeň, kolektiv žáků, film „It Don't Mean a Thing (If It Ain't Got That Swing)“

ZŠ a MŠ E. Destinnové, Praha, kolektiv žáků, film „Retro - pixel dance“

ZUŠ Zruč nad Sázavou, autorka Adéla Pellantová, film „Soul Dance“

Ostatní ocenění zůstala v zahraničí.

Přesahující obsahový standard, poselství, zamyšlení se nad tématem porota zaznamenala u tří škol, které získaly medaili Lidická růže:

ALŽÍRSKO / *Lyceé international A. Dumas, Algiers*, autor Soukaïna Fiat: „The Winter Venus“ – totální animace s kombinací digitální, vizuálně přesvědčivé, technicky výborně zpracované

SLOVENSKO / *SZUŠ DAMA, Prešov*, autor Martin Rázus: „ON / OFF“ – jednoduchý nápad, minimalistické pojetí, video art

LOTYŠSKO / *Preilu novada BJC, Preili*, autoři Iluta Vaikule a Marta Vainiņa: „Veltenu Dancis“ – animace, roztančené neživé objekty

Čestná uznání putují do:

INDIE / *Trasures Art Centre, Bangalore*, kolektiv žáků: „Inspiration“

INDONÉSIE / *UPT SMPN 16 Gresik, Gresik*, kolektiv žáků: „Indonesian Traditional Dance“

MEXIKO / *Presidente Juárez No. 72, Estado de México*, autor Giovanni Alberto Saldaña Maldonado: „Lucia“

SLOVENSKO / *ZUŠ Spojená škola, Poprad*, autorka Ema Ivanová: „Kvetino-vanie/ Flowering“

SLOVENSKO / *SZUŠ DAMA, Prešov*, autorka Ema Michelčíková: „Včerejší noviny“

SLOVINSKO / *Osnovna Šola Metlika, Metlika*, kolektiv žáků: „Vojarinka“

UKRAJINA / *Visual art center, Kryvyi Rih* získal dvě čestná uznání; autorka Anastasia Luniova: „Winged Dancers“ a Anastasia Starikova: „Music box“

USA / *Tennessee School for the Blind, Nashville* / kolektiv žáků se speciálními potřebami: „The Campfire Dance“

Zastoupení zahraničních škol: Alžírsko, Arménie, Ázerbájdžán, Estonsko, Chorvatsko, Indie, Indonésie, Itálie, Kanada, Kazachstán, Lotyšsko, Litva, Mexiko, Portugalsko, Slovensko, Slovinsko, Ukrajina, USA, Uzbekistán a Zambie.

Porota doporučila (jako v minulém ročníku) cíleně oslovit k účasti do výtvarné výstavy v Lidicích školy, třídy, studia, ateliéry z ČR i ze světa, které se filmové práci věnují. Tím budou inspirovat ostatní žáky a učitelé, jak se filmovým médiem dá správně a citlivě zacházet. V rámci vzdělávání lze taktéž v oblasti filmu připravit pro učitele filmové dílny.

(Ivana Junková a Kateřina Krutská)

Cena poroty

Cenu poroty pro zahraniční školu se letos porotci rozhodli udělit za dlouhodobou spolupráci a vyrovnanou úroveň zasílaných prací **Debreceni Kazinczy F. Általános Iskola és AMI z Maďarska**, která se tento rok prezentovala velmi hezkou kolekcí barevného linorytu. **Cenu poroty pro českou školu** porota udělila **Mateřské škole Kampanova, Hradec Králové** za úžasnou kolekci, naprosto neobvyklou na mateřskou školu.

Závěr:

Po pandemických letech jsme si mohli společně zatančit! Konečně. Radujeme se se všemi, kdo přijali naše pozvání a tvořili. Děkujeme všem, kdo měli chuť kreslit i malovat, modelovat, filmovat a fotit. Vážíme si vašeho nadšení i práce .

Děkujeme vedení Památníku Lidice za výborné podmínky pro práci poroty. Poděkování patří i všem pracovníkům a nadšeným, báječným spolupracovníkům PL.

Veronika Trubačová, kurátor MDVV Lidice

Romana Štajerová, člen poroty 51. ročníku MDVV Lidice

Martin Homola, člen poroty 51. ročníku MDVV Lidice

Ivana Junková, předsedkyně poroty 51. ročníku MDVV Lidice

Kateřina Krutská Vrbová, člen poroty 51. ročníku MDVV Lidice

Josef Zedník, člen poroty 51. ročníku MDVV Lidice

...a další, kdo přispěli 2023